

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ คมชัดลึก
ฉบับวันที่ 12 มกราคม พ.ศ. 2558

พาณิชย์รับ'งานหิน'บีสินค้าหันราคา จับตัววัสดุก่อสร้าง-ปุ๋ยเคมีรับอานิสงส์น้ำมันร่วง
อัญญา สารระคู รายงาน

สถานการณ์ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกที่ลดลง บวกกับการปรับโครงสร้างราคาพลังงานของรัฐบาล ส่งผลดีต่อราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศให้ปรับตัวลดลง และทำให้ต้นทุนการขนส่งลดลงตามไปด้วย จะเห็นได้จากการปรับราคาค่าโดยสารทั้งทางรถและทางเรือที่ดำเนินการกันไปแล้ว ขณะที่ต้นทุนการขนส่งสินค้าส่วนหนึ่งก็ปรับลดลงเช่นกัน จึงเป็นที่น่าจับตามองถึงการทำงานของกระทรวงพาณิชย์ ที่จะทำให้ราคาสินค้าบางประเภท ซึ่งได้รับประโยชน์จากราคาน้ำมันที่ลดลง จะลดราคาสินค้าหรือไม่ อย่างไร

ทั้งนี้ จากการวิเคราะห์ของกรมการค้าภายในก่อนหน้านี้ พบว่า การขนส่งสินค้ามีการใช้น้ำมันดีเซล สัดส่วน 40% ของต้นทุนค่าขนส่งทั้งระบบ โดยราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลที่ลดลงจากลิตรละ 29.99 บาท เหลือ 26.89 บาท ซึ่งราคาลดลงไป 3.10 บาทต่อลิตร คิดเป็นร้อยละ 10.34 สินค้าส่วนใหญ่จะได้รับประโยชน์เพียงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับราคาขายปลีก จึงยังไม่มีผลต่อต้นทุนและราคาสินค้าอุปโภคบริโภคอย่างชัดเจน

สินค้าที่มีน้ำหนักมาก มีต้นทุนค่าขนส่งมากกว่า จะได้รับประโยชน์มากกว่าสินค้าที่มีน้ำหนักเบาที่มีต้นทุนค่าขนส่งต่ำกว่า เช่น ปูนซีเมนต์ผสม ต้นทุนจะลดลงไปร้อยละ 0.7213 ซึ่งสูงที่สุด ขณะที่ถุงพลาสติก พบว่าต้นทุนลดลงต่ำที่สุด หรือเพียงร้อยละ 0.0144

ส่วนราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล ณ ปัจจุบัน ลดลงอีกเล็กน้อย อยู่ที่ลิตรละ 26.39 บาท และยังมีคาดการณ์กันว่า ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกยังมีทิศทางขาลง ขณะที่หน่วยวิเคราะห์สถานการณ์พลังงาน

บมจ.ไทยออยล์ คาดการณ์ว่า สัปดาห์นี้ราคาน้ำมันดิบเวสต์เท็กซัส จะเคลื่อนไหวในกรอบ 47-52 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล และราคาน้ำมันดิบเบรนท์ เคลื่อนไหวในกรอบ 50-55 ดอลลาร์สหรัฐต่อบาร์เรล

ขีดเส้นม.ค.นี้หั่นราคาสินค้า

จากสถานการณ์ดังกล่าวจะมีความกดดันจากภาคสังคม ที่มองว่าเมื่อต้นทุนค่าขนส่งลดลงแล้ว สินค้าในบางประเภทก็น่าจะปรับลดราคาลงได้ตามต้นทุน จากที่ผ่านมาผู้ใช้ข้ออ้างเรื่องต้นทุนน้ำมันในการปรับขึ้นราคาสินค้าเช่นกัน โดย พล.อ.ฉัตรชัย สาริกัลยะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ สั่งการกรมการค้าภายในให้วิเคราะห์โครงสร้างต้นทุนสินค้าอย่างละเอียด และระบุว่า น่าจะมีสินค้าในบางรายการปรับลดราคาลงได้ภายในเดือนมกราคม 2558 นี้

รณว.พาณิชย์ กล่าวว่า ตามที่ราคาน้ำมันดีเซล ซึ่งเป็นต้นทุนค่าขนส่งสินค้าปรับลดลง จึงสั่งการให้กรมการค้าภายในวิเคราะห์ต้นทุนรายสินค้าอย่างละเอียดว่าเกิดจากอะไรบ้าง ทั้งวัตถุดิบ แรงงาน และค่าน้ำมันเชื้อเพลิงที่อยู่ในภาคขนส่ง ซึ่งต้องยอมรับว่าต้นทุนค่าขนส่งดังกล่าว แม้จะเป็นต้นทุนการผลิตอย่างหนึ่ง แต่ราคาน้ำมันที่ลดลงอาจจะกระทบต่อต้นทุนไม่มากนัก ซึ่งช่วงที่ผ่านมาได้หารือกับทางผู้ประกอบการไปบ้างแล้ว แต่อยู่ระหว่างการพิจารณาในรายละเอียดว่า สินค้าใดควรจะมีราคาที่เหมาะสมและถูกต้องอย่างไร

“เราได้ดำเนินการเรื่องนี้ไปแล้ว แต่ราคาจะลดลงเท่าไรจะต้องมีความชัดเจนก่อน ซึ่งจะต้องดูตามสัดส่วนต้นทุนของสินค้าแต่ละประเภท ค่าขนส่งบางอย่างก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับราคาน้ำมันดีเซลเพียงอย่างเดียว แต่มีเรื่องค่าก๊าซด้วย ซึ่งก็ปรับสูงขึ้น และไม่ใช่น้ำมันลงแล้วสินค้าจะลดลงได้ทันที ต้องพูดคุยกับผู้ประกอบการให้มีความเข้าใจตรงกันด้วย เพราะแม้เราจะเป็นผู้กำกับดูแลราคาสินค้า แต่การจะไปบอกว่าสินค้านี้ต้องขายราคาเท่านี้ คงทำไม่ได้ เพราะกฎหมายไม่ได้กำหนดไว้ขนาดนั้น แต่เชื่อว่าภายในเดือนนี้น่าจะมีความชัดเจน” พล.อ.ฉัตรชัย กล่าว

สำหรับการดูแลราคาสินค้าในปี 2558 นี้ ได้ให้หลักการไปยังกรมการค้าภายในว่า ต้องยึดหลักกลไกตลาดเป็นสำคัญ ภายใต้เงื่อนไข 4 ประการ คือ ราคาคือธรรม ไม่กักตุน ไม่ขึ้นราคาโดยไร้เหตุผล และต้องเกิดความยุติธรรมทั้งระบบคือต่อผู้ผลิต ผู้บริโภค และผู้ขาย ซึ่งกระทรวงพาณิชย์มีมาตรการกำกับดูแล 2 ด้าน คือ มาตรการเชิงบริหาร จะเชิญผู้ผลิต ผู้ประกอบการมาหารือ แม้กระทั่งเกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงจรรวมหมด มาสร้างความเข้าใจว่า การจะกำหนดราคาสินค้าจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดเป็นหลักการไว้

มาตรการที่สอง คือ มาตรการทางกฎหมาย โดยกระทรวงพาณิชย์มีกฎหมายการกำกับดูแล ทั้งรายการสินค้าที่ติดตามดูแล 205 รายการ และบริการ 20 รายการ ส่วนรายการสินค้า บริการควบคุม 43 รายการ โดยในปีนี้ สิ่งเหล่านี้จะติดตามอย่างเข้มงวด ต้องมีการติดป้ายแสดงราคาสินค้าอย่างชัดเจน อีกทั้งจะมีมาตรการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้จัก “ฉลาดซื้อ ฉลาดใช้” เพื่อให้ประชาชนรู้ว่าจะสามารถซื้อสินค้าได้ในราคาไม่แพงนัก และคุณภาพตามที่ต้องการได้

รายงานข่าวระบุว่า กรมการค้าภายในอยู่ระหว่างการนัดหารือกับกลุ่มผู้ผลิต ผู้ประกอบการรายสินค้า ถึงแนวทางการปรับลดราคาสินค้าที่ได้รับประโยชน์จากราคาขายปลีกน้ำมันดีเซลลดลง โดยน่าจะมีความชัดเจนภายในสัปดาห์นี้ว่ามีสินค้ารายการใด หรือกลุ่มใดบ้างที่น่าจะปรับลดราคาลงได้ และน่าจะสรุปได้ภายในเดือนมกราคม 2558 ตามที่ รพว.พาณิชย์ กำหนดไว้ เบื้องต้นมองว่ากลุ่มสินค้าที่มีน้ำหนักต่อชิ้นมากในการขนส่งมาก และมีต้นทุนค่าขนส่งมาก เช่น กลุ่มวัสดุก่อสร้าง น่าจะปรับลดราคาลงได้ รวมทั้งปุ๋ยเคมี โดยสินค้าที่คาดว่าจะปรับลดราคาลงจะมีทั้งที่อยู่ในรายการสินค้าควบคุม และนอกรายการสินค้าควบคุม

เปิดแผนเกาะติดราคาสินค้า

ในด้านแผนการกำกับดูแลราคาสินค้าปี 2558 นั้น นายบุญยฤทธิ์ กัลยาณมิตร อธิบดีกรมการค้าภายใน กล่าวว่า ในด้านราคาสินค้าอุปโภคบริโภค ส่วนใหญ่จะทรงตัว เนื่องจากราคาวัตถุดิบสำคัญทรงตัว และหากสินค้าใดมีความจำเป็นต้องปรับราคาสูงขึ้นเนื่องจากต้นทุนวัตถุดิบสูงขึ้น จะพิจารณาการปรับราคาสูงขึ้นตามต้นทุนวัตถุดิบที่เพิ่มขึ้น โดยมีการกำกับดูแล ดังนี้

การดูแลราคาสินค้า ณ โรงงาน (ต้นน้ำ) แบ่งเป็นการกำกับดูแลเป็น 4 กลุ่มคือ 1.กลุ่มสินค้าที่ต้องใช้วัตถุดิบนำเข้า 2.สินค้าที่ใช้วัตถุดิบในประเทศเป็นหลัก 3.สินค้าที่ใช้วัตถุดิบทั้งในประเทศและนำเข้า และ 4. สินค้าหมวดอาหารสด ซึ่งหากจำเป็นต้องปรับราคาจะพิจารณาให้ปรับราคาตามภาวะต้นทุนที่เพิ่มขึ้นจริง สำหรับหมวดอาหารสด เนื่องจากราคาขึ้นลงตามฤดูกาล จะมีการตรวจสอบราคาและเข้มงวดในการปิดป้ายราคา รวมทั้งการประกาศราคาแนะนำ

การดูแลราคาจำหน่ายของตัวแทนจำหน่ายและผู้ค้าส่ง (กลางน้ำ) จะดูแลราคาจำหน่ายส่งให้มีการเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับราคาต้นน้ำ เพื่อมิให้มีการฉวยโอกาส เอารัดเอาเปรียบทั้งด้านราคาจำหน่ายและปริมาณ

การดูแลราคาจำหน่ายปลีก (ปลายน้ำ) จะติดตามราคาจำหน่ายปลีกให้สอดคล้องกับต้นทุนการผลิต โดยกำหนดสินค้าที่ต้องติดตามดูแลอย่างใกล้ชิด จำนวน 205 รายการ และบริการ 20 รายการ ซึ่งรวมถึงสินค้าควบคุม 43 รายการ โดยแบ่งระดับการกำกับดูแลออกเป็น 3 ระดับ คือระดับปกติ (ดับเบิลยูแอล) จะติดตามภาวะและสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ ระดับที่เริ่มไม่ปกติ (พีดับเบิลยูแอล) ติดตามภาวะและสถานการณ์อย่างใกล้ชิดเป็นพิเศษ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง และระดับที่สื่อเค้าว่าจะมีปัญหา (เอสแอล) ติดตามราคา และภาวะเป็นประจำทุกวัน

นอกจากนี้ ด้านปริมาณ จะดูแลให้สินค้าเพียงพอกับความต้องการ ไม่มีการกักตุนสินค้า และด้านมาตรการกฎหมาย สินค้าและบริการควบคุม ซึ่งจะเป็นมาตรการกำกับดูแลที่แตกต่างกันตามสถานการณ์ของสินค้าและความจำเป็น ได้แก่ การกำหนดราคาจำหน่ายสูงสุด การปรับราคาสูงขึ้นจะต้องได้รับอนุญาต การให้แจ้งปริมาณ สถานที่เก็บ ต้นทุน ค่าใช้จ่าย และห้ามมิให้มีการกักตุน ปฏิเสธการจำหน่าย และประวิงการ

จำหน่ายสินค้าควบคุม

ขณะที่การดูแลอาหารปรุงสุกสำเร็จนั้น กรมจะติดตามดูแลราคาอาหารปรุงสำเร็จอย่างใกล้ชิดเป็นประจำให้มีราคาที่เหมาะสม สอดคล้องกับต้นทุนและคุณภาพที่ผู้บริโภคจะได้รับ จัดทำโครงการร้านจำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จ เพื่อคืนความสุขทุกงานให้ประชาชน (ถูก สะอาด ดี อร่อย) หรือ หนูณิชย์ ...พาชิม จำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จในราคาไม่เกิน 25-35 บาทต่อจาน ซึ่งปัจจุบันมีร้านอาหารเข้าร่วมโครงการนี้กว่า 2,000 ร้านค้าทั่วประเทศ

อีกทั้งจะประสานกระทรวงพลังงานให้ร้านอาหารปรุงสำเร็จเข้าร่วมโครงการบรรเทาผลกระทบจากปรับราคาจำหน่ายก๊าซหุงต้ม ให้สามารถซื้อก๊าซหุงต้มได้ในราคาเดิมคือ กิโลกรัมละ 18.13 บาท เพื่อลดภาระต้นทุนและสามารถจำหน่ายอาหารปรุงสำเร็จได้ในราคาเดิม โดยปัจจุบันมีร้านอาหารปรุงสำเร็จที่เข้าร่วมโครงการนี้แล้วกว่า 3 แสนร้านค้า

ส่งสายลงพื้นที่สำรวจราคา

นายบุญยฤทธิ์ กล่าวด้วยว่า ส่วนเรื่องการติดตามตรวจสอบราคาสินค้านั้น กรมจะจัดให้มีเจ้าหน้าที่ลงพื้นที่ติดตามและตรวจสอบราคาจำหน่ายสินค้าเป็นประจำ โดยในเขตกรุงเทพฯ มีสายตรวจลงพื้นที่จำนวน 10 สาย และในต่างจังหวัด มีสำนักงานการค้าภายในจังหวัดทั่วประเทศ ติดตามตรวจสอบราคาจำหน่ายสินค้าเป็นประจำอย่างใกล้ชิด

“หากประชาชนผู้บริโภคประสบปัญหาสินค้าราคาสูงเกินสมควร หรือไม่ได้รับความเป็นธรรมเรื่องราคาและปริมาณสินค้า สามารถร้องเรียนได้ที่ศูนย์รับเรื่องร้องเรียนทางสายด่วน 1569 โดยกรมการค้าภายในจะส่งเจ้าหน้าที่ไปตรวจสอบ และหากพบว่ามีกรณีขอโอกาสเอาเปรียบผู้บริโภคก็จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด” อธิบดีกรมการค้าภายใน กล่าวและว่า กรณีผู้ประกอบการจำหน่ายสินค้าในราคาที่สูงเกินสมควร จะเชิญผู้ประกอบการมาให้ข้อมูล และตรวจสอบต้นทุน หากพบว่ามีกรณีจำหน่ายเกินควรก็จะดำเนินการตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยมีโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี ปรับไม่เกิน 140,000 บาท